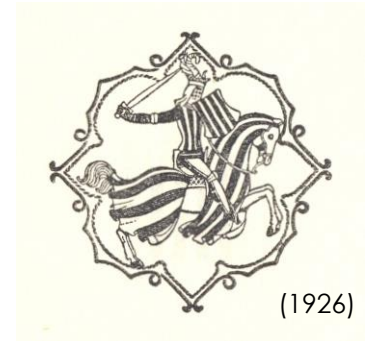

La petita història de la correcció de textos a l'Institut d'Estudis Catalans (1907-2007)

Josep M. Mestres

Cap del Servei de Correcció Lingüística

Igualada, 18 de maig de 2013

La Casa de Convalescència,
seu de l'IEC des del 30 de març de 1931
(s'hi traslladà efectivament l'any 1936)

A totes les persones que
—massa sovint d'una manera anònima—
han fet possible, dia a dia, el petit miracle
del naixement d'una nova publicació
de l'Institut des de fa un segle

1
9
0
7

2
0
0
7

La Casa de Convalescència (1629-1680)

Lucrecia de Gualba, Pau Ferran i Victòria Astor foren els grans cofundadors d'aquest edifici annex a l'Hospital de la Santa Creu que tingué per finalitat atendre els pobres malalts convalescents (arribà a tenir dos-cents llits de ferro).

Els primers convalescents hi ingressaren el dia 27 de gener de 1680.

Escut d'armes de Pau Ferran (1776), amb les ferradures característiques

La gestació i la publicació d'aquesta història

Institut
d'Estudis
Catalans

Cent anys de correcció
de textos i normalització
a l'Institut d'Estudis Catalans
(1907-2007)

Josep M. Mestres

PUBLICACIONS DE PRESIDÈNCIA 35 / 2012

**Perquè tothom en pugui gaudir,
els correctors han de patir**

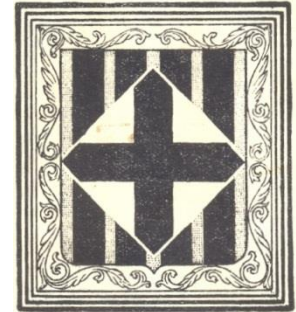

La gestació i la publicació d'aquesta història

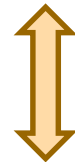
Cent anys de correcció de textos i normalització a l'Institut d'Estudis Catalans (1907-2007)

Barcelona: IEC, 2012

La podeu descarregar gratuïtament des
de l'adreça [http://publicacions.iec.cat/
repositori/pdf/00000179/00000075.pdf](http://publicacions.iec.cat/repositori/pdf/00000179/00000075.pdf)

(1917-1931)

L'acadèmia de les ciències i les humanitats

L'Institut d'Estudis Catalans fou fundat el 18 de juny de 1907, sota els auspicis de la Diputació Provincial de Barcelona presidida per **Enric Prat de la Riba**.

«Lo primer que cal fer, com més necessari, es crear un centre de crítica històrica y social en se treballi ab vera serietat científica. [...] Tenim èpoques de nostra historia completament desconegudes, com les temptatives de reforma y de renaixement de Catalunya; hi ha autors dels quals ningú s'ocupa [...].

»Pera sortir d'aquesta situació vergonyosa, favorint el desenrotllament dels estudis necessaris, la Diputació pot y vol prendre'n l'iniciativa, encarregantse de funda un centre que podrà nomenarse INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS, y ab la missió d'investigar y publicar treballs de caràcter històrich, literari y jurídic, sense perjudici d'ampliarlo després a totes la altres ciències morals.»

[Preàmbul del Dictamen acord del 18 de juny de 1907]

L'acadèmia de les ciències i les humanitats

«Se crea un centre d'Estudis que s'anomenarà INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS y tindrà per objecte la superior investigació científica de tots els elements de la cultura catalana.»

[Base 1a del Dictamen acord de constitució, 18.6.1907]

«L'Institut d'Estudis Catalans és una institució acadèmica que té per objecte l'alta investigació científica i, principalment, la de tots els elements de la cultura catalana.»

[Article 1 dels Estatuts, 22.1.2001 i 2.4.2001]

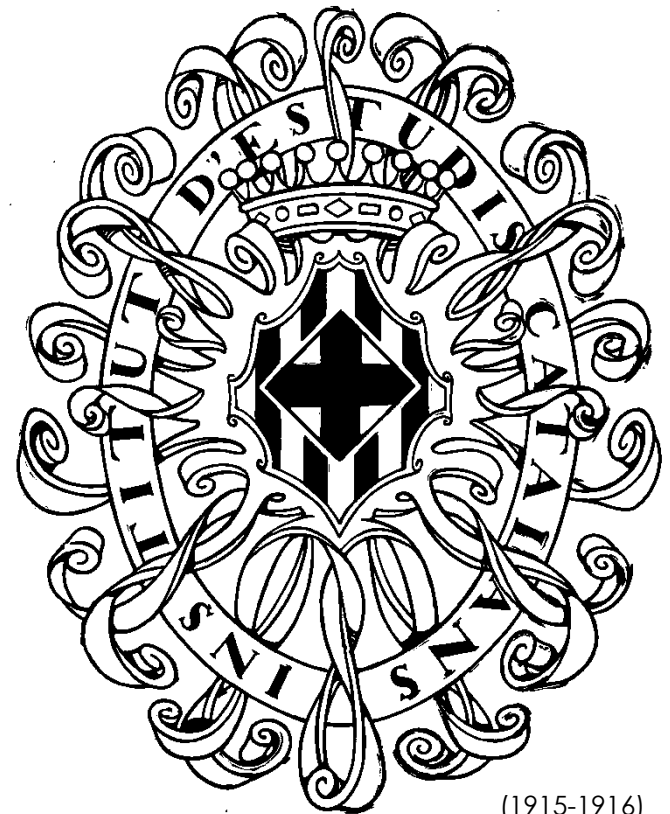
Les seccions inicials foren: **Secció d'Història**, **Secció d'Arqueologia**, **Secció de Literatura** i **Secció de Dret**

Escut de l'Anuari del 1907

En general, el paper de la correcció de textos abasta...

- En la publicació d'obres escrites
- En tota classe d'institucions i empreses
- En les institucions acadèmiques

(1915-1916)

La correcció a l'IEC 1907-2007

- I. El funcionament intern de la institució
- II. Les denominacions vàries dels serveis de correcció
- III. Els professionals (correctors i correctores)
- IV. Les eines emprades
- V. Altres aspectes relacionats

(1947-1948)

I. El funcionament intern

Els vuit membres fundadors de l'Institut:

- **Guillem M. de Brocà**
(cinquanta-set anys, el més gran)
- Jaume Massó i Torrents
- Antoni Rubió i Lluch
(cinquanta-un anys, primer president)
- Miquel dels Sants Oliver i Tolrà
- Joaquim Miret i Sans
- Josep Puig i Cadafalch
- Pere Coromines i Montanya
- Josep Pijoan i Soteras
(vint-i-sis anys, el més jove, primer secretari; fou substituït aviat pel mallorquí Oliver)

Els dos primers secretaris redactors:

- Ramon d'Alòs-Moner i de Dou
- Jordi Rubió i Balaguer

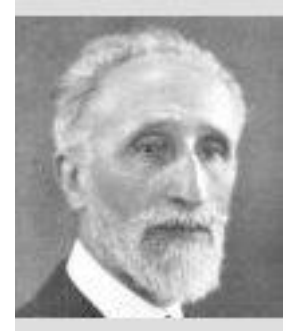
I. El funcionament intern

Els vuit membres fundadors de l'Institut:

- Guillem M. de Brocà
(cinquanta-set anys, el més gran)
- **Jaume Massó i Torrents**
- Antoni Rubió i Lluch
(cinquanta-un anys, primer president)
- Miquel dels Sants Oliver i Tolrà
- Joaquim Miret i Sans
- Josep Puig i Cadafalch
- Pere Coromines i Montanya
- Josep Pijoan i Soteras
(vint-i-sis anys, el més jove, primer secretari; fou substituït aviat pel mallorquí Oliver)

Els dos primers secretaris redactors:

- Ramon d'Alòs-Moner i de Dou
- Jordi Rubió i Balaguer

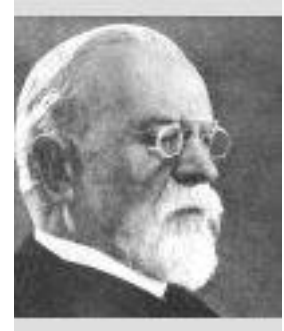
I. El funcionament intern

Els vuit membres fundadors de l'Institut:

- Guillem M. de Brocà
(cinquanta-set anys, el més gran)
- Jaume Massó i Torrents
- **Antoni Rubió i Lluch**
(cinquanta-un anys, primer president)
- Miquel dels Sants Oliver i Tolrà
- Joaquim Miret i Sans
- Josep Puig i Cadafalch
- Pere Coromines i Montanya
- Josep Pijoan i Soterias
(vint-i-sis anys, el més jove, primer secretari; fou substituït aviat pel mallorquí Oliver)

Els dos primers secretaris redactors:

- Ramon d'Alòs-Moner i de Dou
- Jordi Rubió i Balaguer

I. El funcionament intern

Els vuit membres fundadors de l'Institut:

- Guillem M. de Brocà
(cinquanta-set anys, el més gran)
- Jaume Massó i Torrents
- Antoni Rubió i Lluch
(cinquanta-un anys, primer president)
- **Miquel dels Sants Oliver i Tolrà**
- Joaquim Miret i Sans
- Josep Puig i Cadafalch
- Pere Coromines i Montanya
- Josep Pijoan i Soteras
(vint-i-sis anys, el més jove, primer secretari; fou substituït aviat pel mallorquí Oliver)

Els dos primers secretaris redactors:

- Ramon d'Alòs-Moner i de Dou
- Jordi Rubió i Balaguer

I. El funcionament intern

Els vuit membres fundadors de l'Institut:

- Guillem M. de Brocà
(cinquanta-set anys, el més gran)
- Jaume Massó i Torrents
- Antoni Rubió i Lluch
(cinquanta-un anys, primer president)
- Miquel dels Sants Oliver i Tolrà
- **Joaquim Miret i Sans**
- Josep Puig i Cadafalch
- Pere Coromines i Montanya
- Josep Pijoan i Soterias
(vint-i-sis anys, el més jove, primer secretari; fou substituït aviat pel mallorquí Oliver)

Els dos primers secretaris redactors:

- Ramon d'Alòs-Moner i de Dou
- Jordi Rubió i Balaguer

I. El funcionament intern

Els vuit membres fundadors de l'Institut:

- Guillem M. de Brocà
(cinquanta-set anys, el més gran)
- Jaume Massó i Torrents
- Antoni Rubió i Lluch
(cinquanta-un anys, primer president)
- Miquel dels Sants Oliver i Tolrà
- Joaquim Miret i Sans
- **Josep Puig i Cadafalch**
- Pere Coromines i Montanya
- Josep Pijoan i Soteras
(vint-i-sis anys, el més jove, primer secretari; fou substituït aviat pel mallorquí Oliver)

Els dos primers secretaris redactors:

- Ramon d'Alòs-Moner i de Dou
- Jordi Rubió i Balaguer

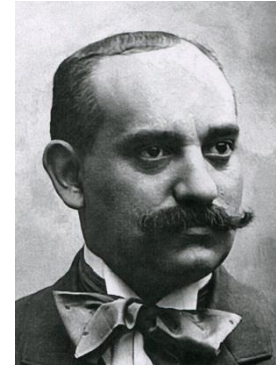
I. El funcionament intern

Els vuit membres fundadors de l'Institut:

- Guillem M. de Brocà
(cinquanta-set anys, el més gran)
- Jaume Massó i Torrents
- Antoni Rubió i Lluch
(cinquanta-un anys, primer president)
- Miquel dels Sants Oliver i Tolrà
- Joaquim Miret i Sans
- Josep Puig i Cadafalch
- **Pere Coromines i Montanya**
- Josep Pijoan i Soterias
(vint-i-sis anys, el més jove, primer secretari; fou substituït aviat pel mallorquí Oliver)

Els dos primers secretaris redactors:

- Ramon d'Alòs-Moner i de Dou
- Jordi Rubió i Balaguer

I. El funcionament intern

Els vuit membres fundadors de l'Institut:

- Guillem M. de Brocà
(cinquanta-set anys, el més gran)
- Jaume Massó i Torrents
- Antoni Rubió i Lluch
(cinquanta-un anys, primer president)
- Miquel dels Sants Oliver i Tolrà
- Joaquim Miret i Sans
- Josep Puig i Cadafalch
- Pere Coromines i Montanya
- **Josep Pijoan i Soteràs**
(vint-i-sis anys, el més jove, primer secretari; fou substituït aviat pel mallorquí Oliver)

Els dos primers secretaris redactors:

- Ramon d'Alòs-Moner i de Dou
- Jordi Rubió i Balaguer

I. El funcionament intern

[*Excursus*]

El membre igualadí de l'IEC:

- **Joan Mercader i Riba**

(Igalada, 1917-1989)

Membre corresponent de la Secció Històrico-Arqueològica des del 1987

Professor adjunt d'història a la Universitat de Barcelona, vicesecretari de la Societat Catalana d'Estudis Històrics i secretari general del Centre d'Estudis Comarcals d'Igalada

Ha publicat, entre altres obres, *Barcelona durante la ocupación francesa (1808-1814)* (1949), *La ciutat d'Igalada* (1953), *El segle XVIII. Els capitans generals* (1957), *Felip V i Catalunya* (1968), *L'Imperi napoleònic* (1978)

Fill predilecte d'Igalada, ha rebut la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya (1987)

I. El funcionament intern

[Excursus]

Un altre igualadí il·lustre:

- **Josep M. Torras i Ribé**

(Igualada, 1942-)

Membre de la Societat Catalana d'Estudis Històrics filial de l'IEC) des del 27 d'octubre de 1989, n'ha estat el vicepresident entre el 1987 i el 1991 (!)

Deixeble de l'historiador Joan Mercader i Riba, participà en els cursos que aquest organitzà al Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada (1960-1970).

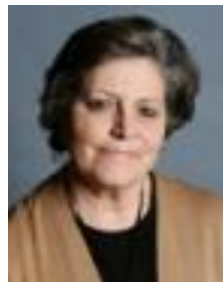
Llicenciat en filosofia i lletres (secció d'història) per la Universitat de Barcelona (1973) amb la tesina *Evolució social i econòmica d'una família catalana de l'Antic Règim. Els Padró d'Igualada (1642-1682)*, i doctor en història amb la tesi *Els mecanismes del poder en els municipis catalans del segle XVIII* (1980). Especialitzat en estudis d'història social i història de les institucions de l'època moderna, ha publicat diverses obres sobre la Guerra de Successió.

Professor del Departament d'Història Moderna de la Universitat de Barcelona (1974) i catedràtic d'història moderna (2003), el 2007 passà a emèrit.

I. El funcionament intern

Les tres primeres dones que han esdevingut membres numeràries de l'Institut hi van ingressar, la primera, el 17 de febrer de 1978, i les dues següents, el 3 de novembre de 1989:

- **Creu Casas i Sicart**
(núm. 82, adscrita a la Secció de Ciències Biològiques)
- **Mercè Durfort i Coll**
(núm. 134, adscrita a la Secció de Ciències Biològiques)
- **M. Teresa Cabré i Castellví**
(núm. 136, adscrita a la Secció Filològica)

I. El funcionament intern

Els vuit membres fundadors de l'Institut:

- Guillem M. de Brocà
(cinquanta-set anys, el més gran)
- Jaume Massó i Torrents
- Antoni Rubió i Lluch
(cinquanta-un anys, primer president)
- Miquel dels Sants Oliver i Tolrà
- Joaquim Miret i Sans
- Josep Puig i Cadafalch
- Pere Coromines i Montanya
- Josep Pijoan i Soteras
(vint-i-sis anys, el més jove, primer secretari; fou substituït aviat pel mallorquí Oliver)

Els dos primers secretaris redactors:

- **Ramon d'Alòs-Moner i de Dou (1)**
- **Jordi Rubió i Balaguer (2)**

II. Les denominacions varies

- **Secció Ortogràfica** de les Oficines Lexicogràfiques (1915-1917)
- **Oficines de Correcció i Estil** (1918)
- **Oficina de Revisió d'Originals [i Correcció de Proves]** (1919-1931)
- **Oficina de Correcció d'Originals** (1932-1939)
- **1943-1990:** cap denominació concreta; correctors dins la Secretaria General, dirigida per Ramon Aramon
- **Servei de Correcció** (1991-2000)
- **Oficina de Correcció i Assessorament Lingüístics** (2000-2007)
- **Servei de Correcció Lingüística** (2007-)
 - **Unitat de Correcció** del Servei Editorial (2007-)

II. Les denominacions vàries

La primera direcció dels serveis de correcció:

Pompeu Fabra i Poch

(com a director de les Oficines Lexicogràfiques, creades l'11.10.1912)

III. Els professionals

- **Emili Vallès i Vidal**
(fill d'Igualada; 1913-1916)
- Emili Guanyavents i Gener (1916-1939)
- Francesc Torres i Ferrer (1943-1944)
- Josep Miracle i Montserrat (1944-1949)
- Eduard Artells i Bover (1951-1971)
- Josep Llobera i Ramon (1971-1988)
- Josep M. Mestres i Serra (1991-)
 - Sílvia López i Caballer (2000-2002
i 2007-)

[Primera correctora: Rosalina Poch i Ferrer
(filla d'Igualada; 1932-1935)]

III. Els professionals

Emili Vallès
i Antònia
Casas a
Breda
(primera
dècada
del segle xx)

III. Els professionals

- Emili Vallès i Vidal
(fill d'Igualada; 1913-1916)
- **Emili Guanyavents i Gener** (1916-1939)
- Francesc Torres i Ferrer (1943-1944)
- Josep Miracle i Montserrat (1944-1949)
- Eduard Artells i Bover (1951-1971)
- Josep Llobera i Ramon (1971-1988)
- Josep M. Mestres i Serra (1991-)
 - Sílvia López i Caballer (2000-2002
i 2007-)

[Primera correctora: Rosalina Poch i Ferrer
(filla d'Igualada; 1932-1935)]

III. Els professionals

- Emili Vallès i Vidal
(fill d'Igualada; 1913-1916)
- Emili Guanyavents i Gener (1916-1939)
- **Francesc Torres i Ferrer** (1943-1944)
- Josep Miracle i Montserrat (1944-1949)
- Eduard Artells i Bover (1951-1971)
- Josep Llobera i Ramon (1971-1988)
- Josep M. Mestres i Serra (1991-)
 - Sílvia López i Caballer (2000-2002
i 2007-)

[Primera correctora: Rosalina Poch i Ferrer
(filla d'Igualada; 1932-1935)]

III. Els professionals

- Emili Vallès i Vidal
(fill d'Igualada; 1913-1916)
- Emili Guanyavents i Gener (1916-1939)
- Francesc Torres i Ferrer (1943-1944)
- **Josep Miracle i Montserrat** (1944-1949)
- Eduard Artells i Bover (1951-1971)
- Josep Llobera i Ramon (1971-1988)
- Josep M. Mestres i Serra (1991-)
 - Sílvia López i Caballer (2000-2002
i 2007-)

[Primera correctora: Rosalina Poch i Ferrer
(filla d'Igualada; 1932-1935)]

III. Els professionals

- Emili Vallès i Vidal
(fill d'Igualada; 1913-1916)
- Emili Guanyavents i Gener (1916-1939)
- Francesc Torres i Ferrer (1943-1944)
- Josep Miracle i Montserrat (1944-1949)
- **Eduard Artells i Bover** (1951-1971)
- Josep Llobera i Ramon (1971-1988)
- Josep M. Mestres i Serra (1991-)
 - Sílvia López i Caballer (2000-2002
i 2007-)

[Primera correctora: Rosalina Poch i Ferrer
(filla d'Igualada; 1932-1935)]

III. Els professionals

- Emili Vallès i Vidal
(fill d'Igualada; 1913-1916)
- Emili Guanyavents i Gener (1916-1939)
- Francesc Torres i Ferrer (1943-1944)
- Josep Miracle i Montserrat (1944-1949)
- Eduard Artells i Bover (1951-1971)
- **Josep Llobera i Ramon** (1971-1988)
- Josep M. Mestres i Serra (1991-)
 - Sílvia López i Caballer (2000-2002
i 2007-)

[Primera correctora: Rosalina Poch i Ferrer
(filla d'Igualada; 1932-1935)]

III. Els professionals

- Emili Vallès i Vidal
(fill d'Igualada; 1913-1916)
- Emili Guanyavents i Gener (1916-1939)
- Francesc Torres i Ferrer (1943-1944)
- Josep Miracle i Montserrat (1944-1949)
- Eduard Artells i Bover (1951-1971)
- Josep Llobera i Ramon (1971-1988)
- **Josep M. Mestres i Serra** (1991-)
 - Sílvia López i Caballer (2000-2002
i 2007-)

[Primera correctora: Rosalina Poch i Ferrer
(filla d'Igualada; 1932-1935)]

III. Els professionals

- Emili Vallès i Vidal
(fill d'Igualada; 1913-1916)
- Emili Guanyavents i Gener (1916-1939)
- Francesc Torres i Ferrer (1943-1944)
- Josep Miracle i Montserrat (1944-1949)
- Eduard Artells i Bover (1951-1971)
- Josep Llobera i Ramon (1971-1988)
- Josep M. Mestres i Serra (1991-)
 - **Sílvia López i Caballer** (2000-2002
i 2007-)

[Primera correctora: Rosalina Poch i Ferrer
(filla d'Igualada; 1932-1935)]

III. Els professionals

- Emili Vallès i Vidal
(fill d'Igualada; 1913-1916)
- Emili Guanyavents i Gener (1916-1939)
- Francesc Torres i Ferrer (1943-1944)
- Josep Miracle i Montserrat (1944-1949)
- Eduard Artells i Bover (1951-1971)
- Josep Llobera i Ramon (1971-1988)
- Josep M. Mestres i Serra (1991-)
 - Sílvia López i Caballer (2000-2002
i 2007-)

[Primera correctora: **Rosalina Poch i Ferrer**
(filla d'Igualada, 1932-1935)]

Oficines lexicografiques
Nominativa del mes d'Octubre de 1916

	Pessetes	
D. Pau Pau Sabra	250	Pau Pau Sabra
" Pere Barnils	150	P. Barnils
" Antoni Juera	100	A. Juera Par.
" M. de Montoliu	250	M. de Montoliu
" Luli Vila	125	L. Vila
" Bernardi Escaler	100	Bernardi Escaler
" Emili Guanyabens	100	E. Guanyabens
" Francesc Ferrer	100	F. Ferrer Ferrer
requerit	1175	

Barcelona de de 191

Oficines lexicografiques
Nominativa del mes d'Octubre 1916

	Pessetes	
anterior	1175	
D. Narcís Poch	100	Narcís Poch
Sta. Josefina Costumá	35	Josefina Costumá
Total	1310	

Barcelona 31 de Octubre de 1916

III. Els professionals

El gran factòtum de l'IEC:
Ramon Aramon i Serra

Dr. Comptador - Dipòsitari

Tinc l'honor de comunicar-li que la
Reial Acadèmia Històrica - Arqueològica ha acordat
nomenar secretari redactor al Dr. Ramon
Aramon, amb el sou anual de 2400 penyes
i a partir del dia 13 de juliol d'enguany

Barcelona 6 octubre 1930

J. Mastorcell

III. Els professionals

Els serveis de correcció de l'IEC des del 1991:

- **Servei de Correcció**
Setembre 1991 - abril 2000; depèn de la Secretaria General; secretaris generals: Joaquim Rafel (1992-1998) i Carles Miralles (1998 - abril 2000)
- **Oficina de Correcció i Assessorament Lingüístics**
Maig 2000 - desembre 2002; depèn del Servei de Relacions Exteriors; director: Joan Martí i Castell
 - **Servei de Correcció**
Desembre 2000 - desembre 2002; dins el Servei de Producció Editorial, depèn de la Gerència
- **Oficina de Correcció i Assessorament Lingüístics**
Gener 2003 - gener 2007; depèn de la Secretaria General; director: Josep Vigo
- **Servei de Correcció Lingüística**
Des del febrer 2007; depèn de la Secretaria General; directors: Carles Miralles (2007-2009) i Brauli Montoya (2010-)
 - **Unitat de Correcció**
Des del febrer 2007; depèn del Servei Editorial; caps: Francesc Albar (2007-2009) i Montserrat Torras (2010-)

III. Els professionals

Oficina de Correcció i Assessorament Lingüístics

(setembre 2006)

Laia Campamà (corr.)

Marta Griera (coll. ext.)

Josep Vigo (director)

Laia Castanyer (corr. i
assessora lingüística)

Núria Roma (corr.)

Marta Fabregat (corr.)

Sílvia López (corr.)

Albert Soler (corr.)

Emma Terés (corr.)

Josep M. Mestres (cap)

IV. Les eines emprades

- Els criteris d'edició
- Els criteris de correcció
- Les eines de consulta
 - el corpus normatiu
 - el corpus ortotipogràfic
 - el corpus de referència
- La formació continuada
 - els seminaris
 - els cursos
 - els articles de divulgació
 - l'acolliment d'estudiants

IV. Les eines emprades

- Els criteris d'edició

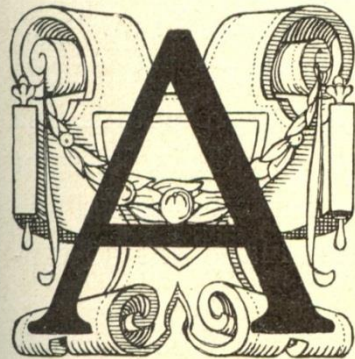

Anuari: MCMVII (1908)

ANTIGAMENT els capitols y comunitats de les iglesies y monastirs servaven la piadosa pràctica de pregar en determinats dies pels difunts que els havien estat units pel vincle de la caritat o 'ls havien estat adscrits. Al resarse al matí, en l' hora canònica anomenada *prima*, després de la lectura del martirologi en que 's feya un més o menys llarch resum de la vida dels Sants o 's remembraven els noms dels Benaventurats que el calendari consignava s'havien d'honar en tal diada, venia la commemoració dels difunts qual aniversari

Anuari: MCMIX-MCMX (1911)

BANS, ben abans de que la Junta Autònoma de museus de Barcelona somiés ab empendre excavacions a l'antiquíssima ciutat d'Empuries, els naturals d'aquell país ja havien fetes troballes de notables objectes esculptòrichs gratant al etzar per semblants terrenys. No es que 's pretengui ressenyarles totes ara, com alguna d'elles se mereixeria prou, perque no es pas aquest l'objecte de la present noticia, essencialment dedicada a les descobertes esculptòriques assolides aquests anys de 1909 y 1910, en les exploracions

IV. Les eines emprades

- Els criteris d'edició

[Diccionari de la llengua literària
de l'Institut d'Estudis Catalans (inèdit, 1923)]

A

ABAST

A

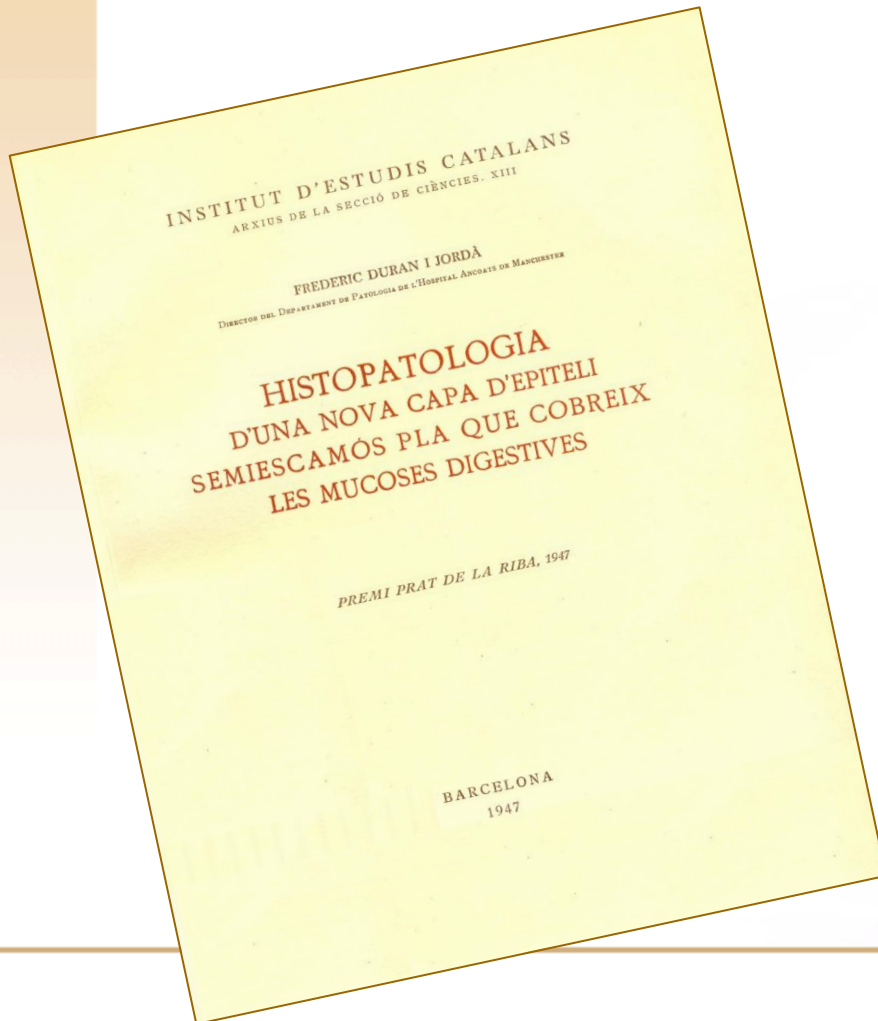
a *s. f.* Primera lletra de l'alfabet. | *No saber ni la a*, no saber res d'una cosa. *a prep.* [*< ad.*]. Denota: **1.** La direcció envers un lloc, el terme final d'un moviment. *Anar a l'església. Arribar a la plaça. Pujar al cel. Caure a terra. Recolzar-se a la paret. Acostar-se al joc. Tocar de mans al sostre. Viatge a París.* | Contraposada a *de*, marcant esp. l'interval. *Anar d'una banda a l'altra. De raïlla a raïlla. De finestra a finestra hi ha dos metres.* || El terme final d'un espai de temps. *Arribar a dilluns.* | *D'un dia a l'altre. Del matí al vespre. De les onze a les dotze.* || Fig. *Reduir a la misèria. Conduir a la desesperança. Tendir a la supressió de l'impost. Venir a no res. L'import no arriba a tres pesetes.* | *Comptar de vuit a trenta. Podien ésser de trenta a quaranta persones. Anar d'una cosa a l'altra.* **2.** La proximitat amb relació a un lloc, situació prop, tocant. *A tres quilòmetres del poble. A la vora mateixa del bosc. Abocar-se a la finestra. Asseure's a taula. A la dreta. Al nord.* **3.** L'in-

Filament tret d'aquesta planta. | Teixit fet amb aquest filament.
abacial adj. [b. l. *abbatialis*]. Pertanyent o relatiu a l'abat, a l'abadessa o a l'abadia. *Drets abacials. Dignitat abacial. Casa abacial.*
abadal adj. [der. de *abat*]. Pertanyent a la jurisdicció de l'abat o de l'abadessa. *Terres abadals. Camp abadal.*
abadanar v. tr. [der. de *badana*]. Convertir (una pell) en badana.
abadernar v. tr. [der. de *baderna*]. (Nàut.) Fermar amb badernes.
abadessa s. f. [*< abbaiissa*]. Superiora d'un monestir de dones.
abadia s. f. [der. de *abat*]. Monestir amb territori propi, regit per un abat. | Dignitat d'abat o d'abadessa. || En algunes contrades, rectoria.
abadiat s. m. [der. de *abadia*]. Abadia. | Territori de l'abadia.
abaixador s. m. [der. de *abaixar*]. El qui abaixa els draps.
abaixadura s. f. [der. de *abaixar*]. Borra provinent de l'abaixament dels draps, tonedis.
abaixament s. m. [der. de *abaixar*]. Ac-

Deixar en poder d'algú o d'alguna cosa, a la discreció d'algú. *Abandonar els seus béns als creditors. Una nau abandonada al vent.* | Fig. pron. *Lliurar-se sense reserva a les inclinacions naturals, a una passió, a un vici, etc. Abandonar-se a la beguda. Abandonar-se a la desesperació.* || Per ext. Renunciar (a una cosa). *Abandonar el món. Abandonar una empresa.* **2.** Deixar desemparat (algú), deixar vacant o negligida (una cosa). *Abandonaren llurs fills. Abandonar un càrrec. Els pagesos abandonaren les terres. Un jardí abandonat.*
abandonat -ada adj. [p. p. de *abandonar-se*]. Desidiós, negligent. | A preu excessivament baix.
abans adv. [l. *ab+ante+s*]. Denota: **1.** Prioritat de temps, anterioritat. *Està com abans. Arribar abans. Arribar molt abans. Un moment abans. Dos dies abans.* | Antigament, en altre temps. *Això abans no passava. Abans no hi havia aquest costum.* **2.** Prioritat de lloc, posició respecte a allò que és més lluny. *Tres planes abans.*

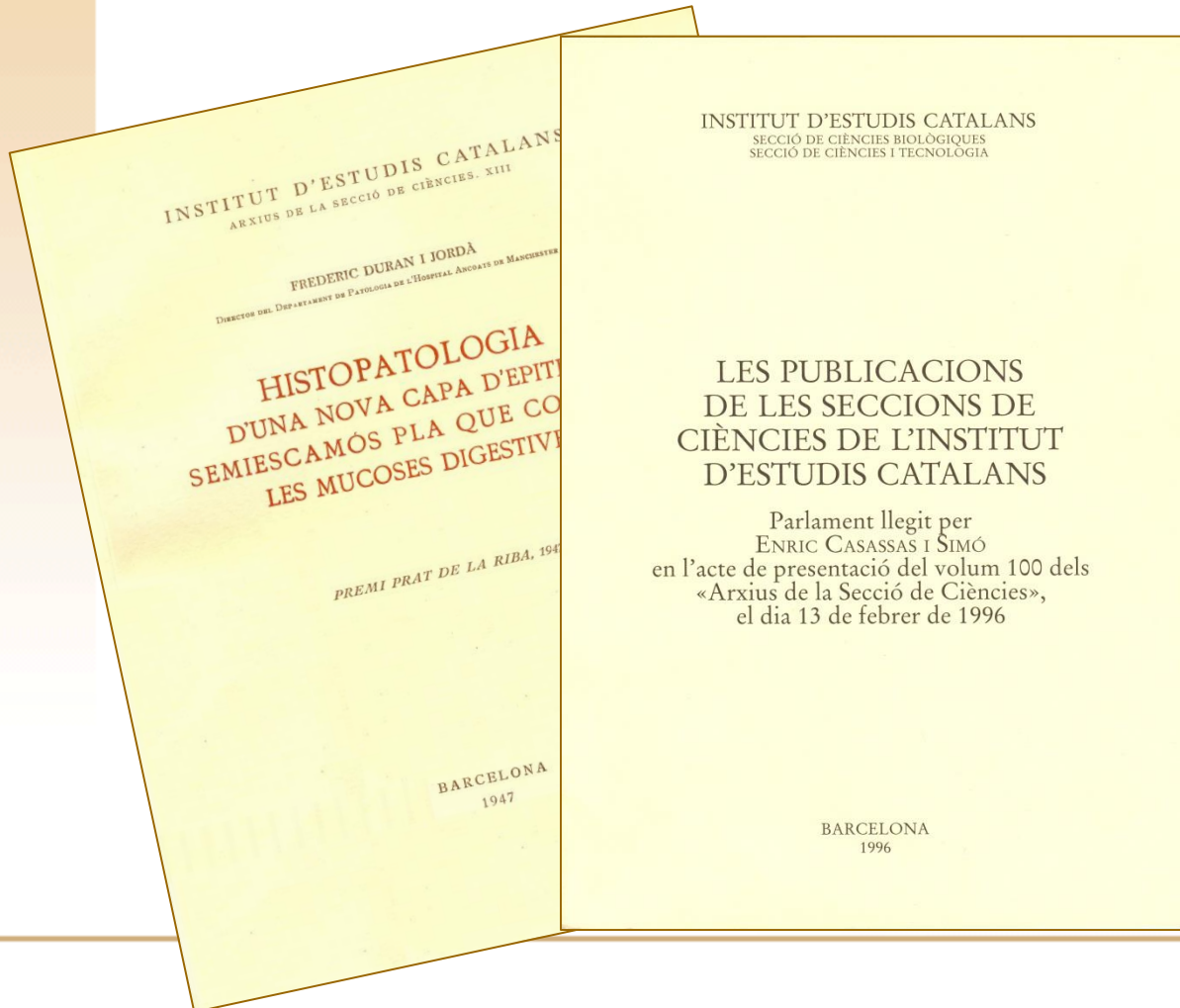
IV. Les eines emprades

- Els criteris d'edició

IV. Les eines emprades

- Els criteris d'edició

IV. Les eines emprades

- Els criteris d'edició

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS
ARXIU DE LA SECCIÓ DE CIÈNCIES. XIII

FREDERIC DURAN I JORDÀ
DIRECTOR DEL DEPARTAMENT DE PATOLOGIA DE L'HOSPITAL ANCOATS DE MANCHESTER

**HISTOPATOLOGIA
D'UNA NOVA CAPA D'EPITELI
SEMIESCAMÓS PLA QUE CO
LES MUCOSES DIGESTIVI**

PREMI PRAT DE LA RIBA, 1947

BARCELONA
1947

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS
SECCIÓ DE CIÈNCIES BIOLÒGIQUES
SECCIÓ DE CIÈNCIES I TECNOLOGIA

LES PUBLICACIONS
DE LES SECCIONS DE
CIÈNCIES DE L'INSTITUT
D'ESTUDIS CATALANS

Parlament llegit per
ENRIC CASASSAS I SIMÓ
en l'acte de presentació del volum 100
«Arxius de la Secció de Ciències»
el dia 13 de febrer de 1996

BARCELONA
1996

SOCIETAT CATALANA DE GEOGRAFIA
INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

MARC-AURELI VILA I COMPOSADA

APORTACIÓ A LA TERMINOLOGIA
GEOGRÀFICA CATALANA

BARCELONA
1998

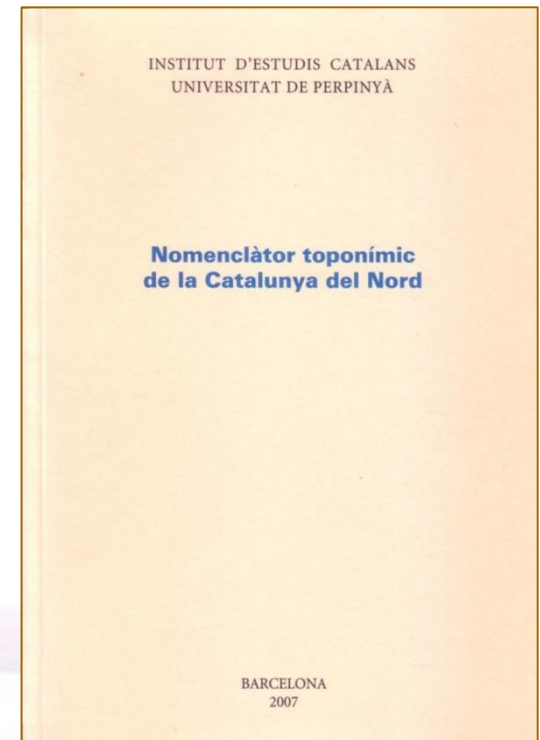
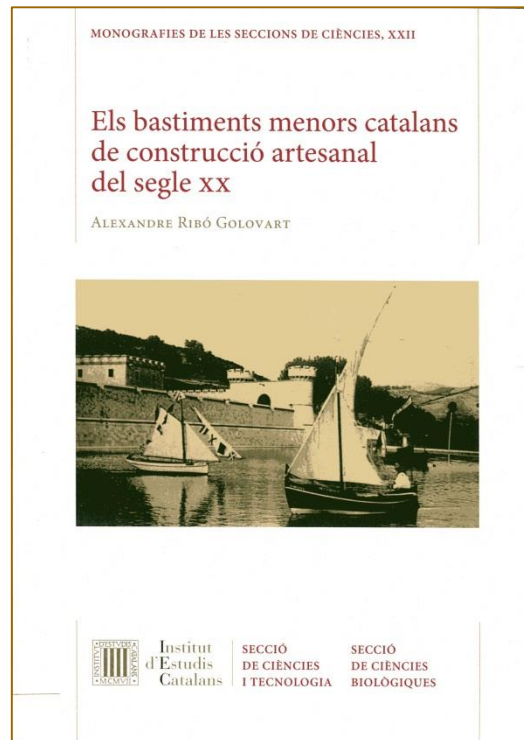
IV. Les eines emprades

- Els criteris d'edició (2007)

IV. Les eines emprades

- Els criteris d'edició (2007)
- Última actualització (juliol 2012)

IV. Les eines emprades

- Els criteris de correcció: tres curiositats

- 1) La denominació oficial de la **Secció Històrico-Arqueològica** (1911), resultat de la fusió de la **Secció d'Història** amb la **Secció d'Arqueologia** inicials (1907), després de l'acord de la Secció Filològica del 15 de març de 1996

2)

Escut emprat
entre 1914 i 1936

Escut oficial
1936-1999

Escut oficial
des del 2000

3)

(1936-1999)

(2000-2009)

institut
d'estvdis
catalans

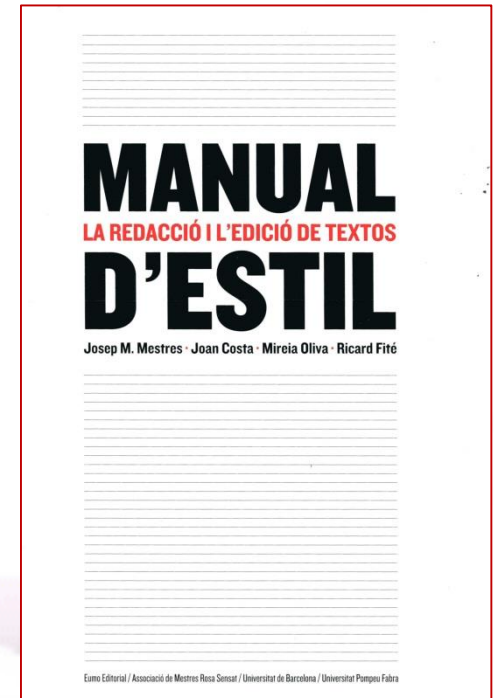
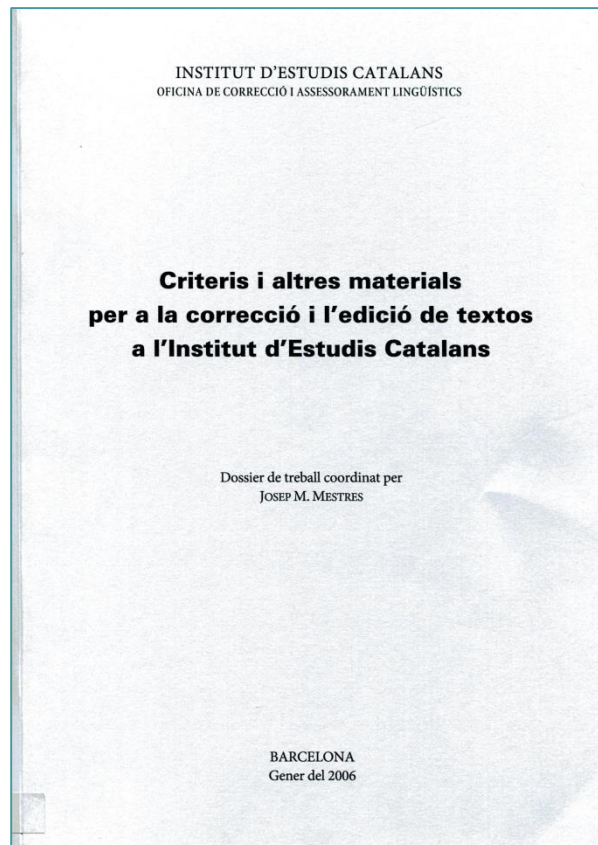

(a partir del 2010)

Institut
d'Estudis
Catalans

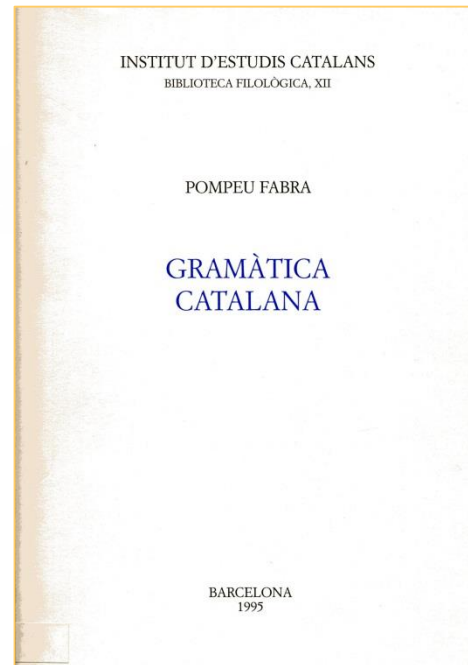
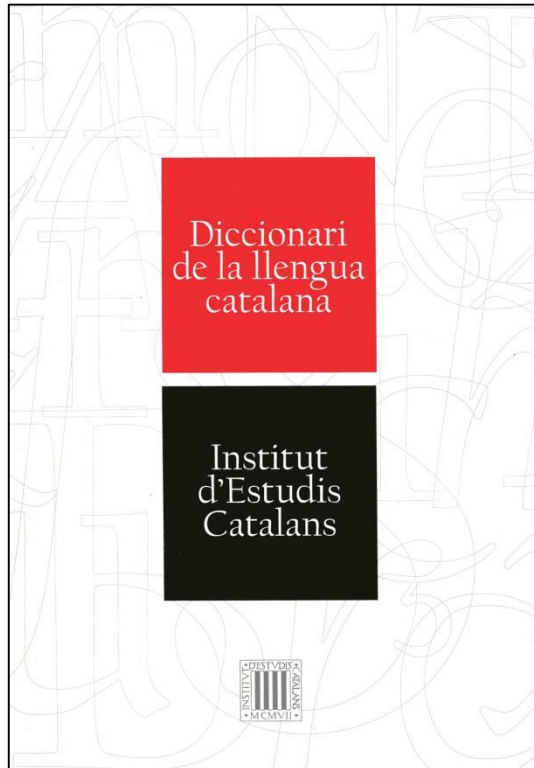
IV. Les eines emprades

- Els criteris de correcció

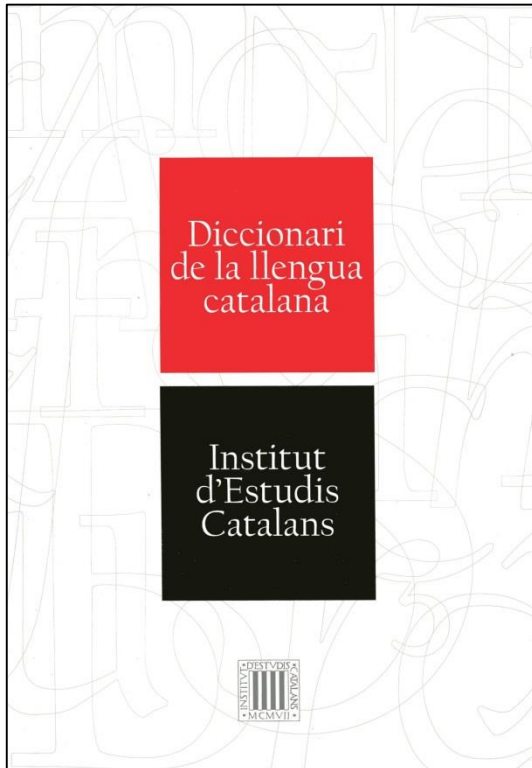
IV. Les eines emprades

- Les obres de consulta:
el corpus normatiu

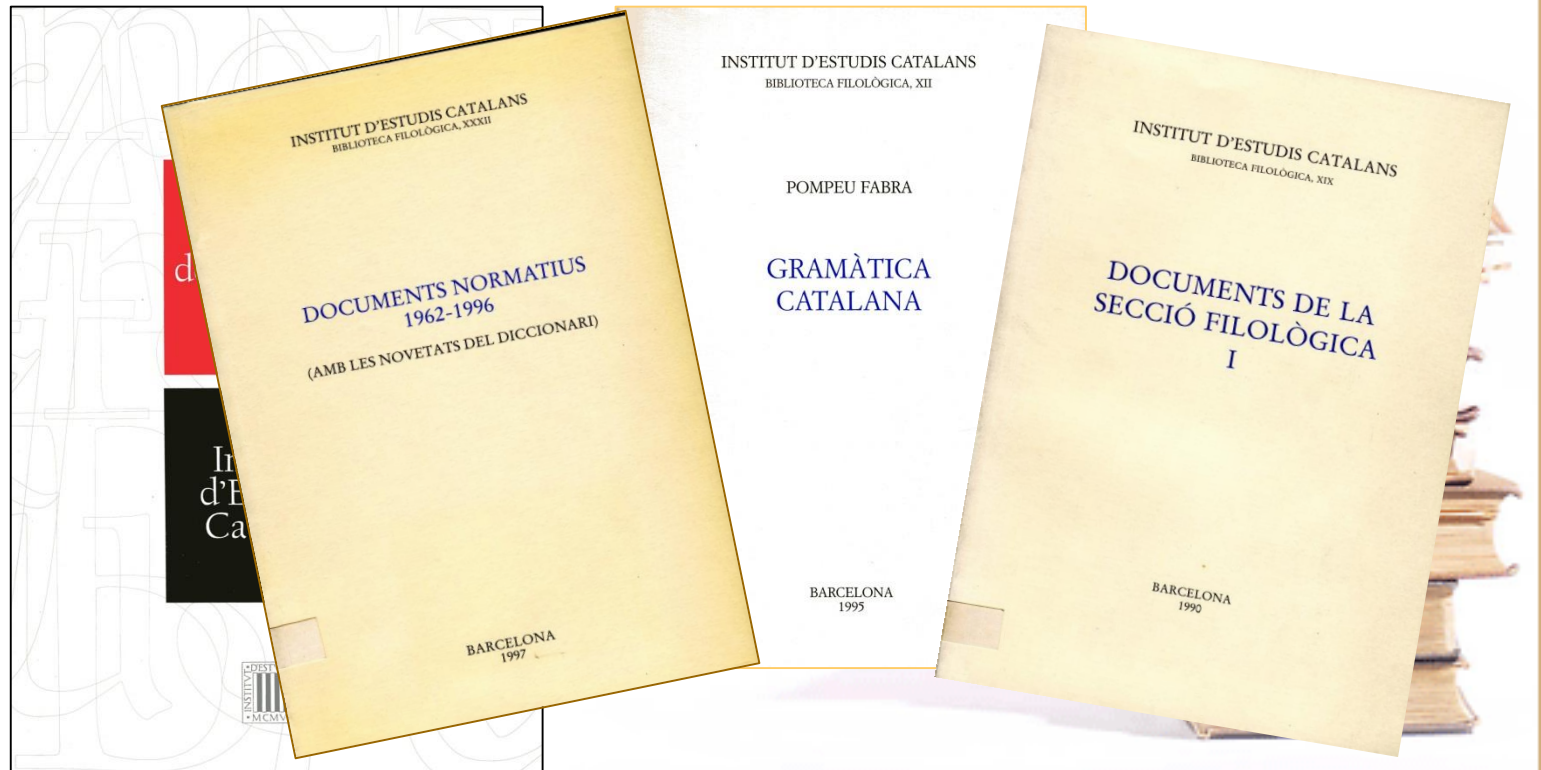
IV. Les eines emprades

- Les obres de consulta:
el corpus normatiu

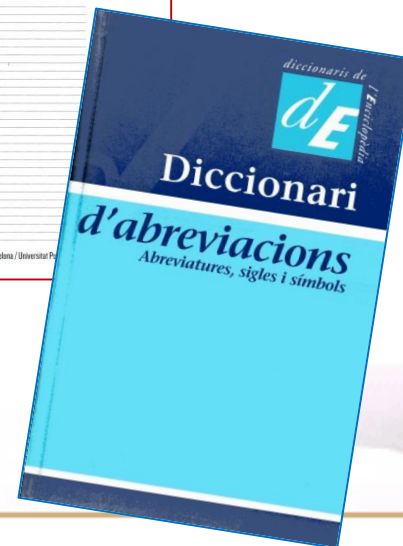
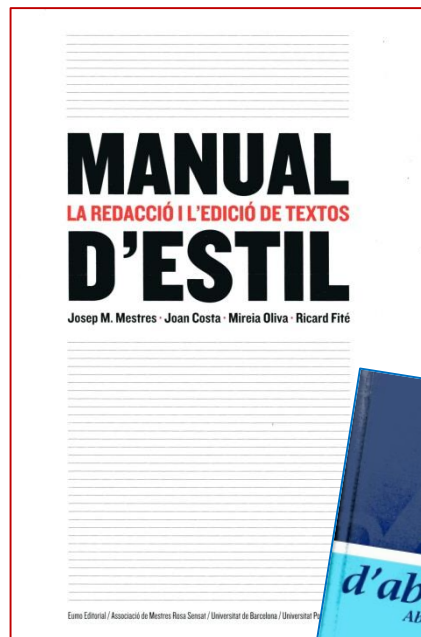
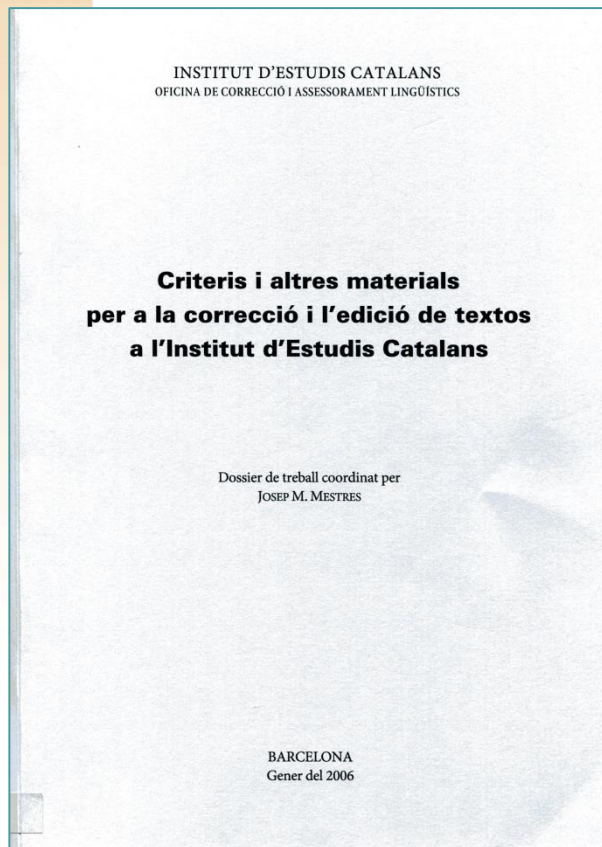
IV. Les eines emprades

- Les obres de consulta:
el corpus normatiu

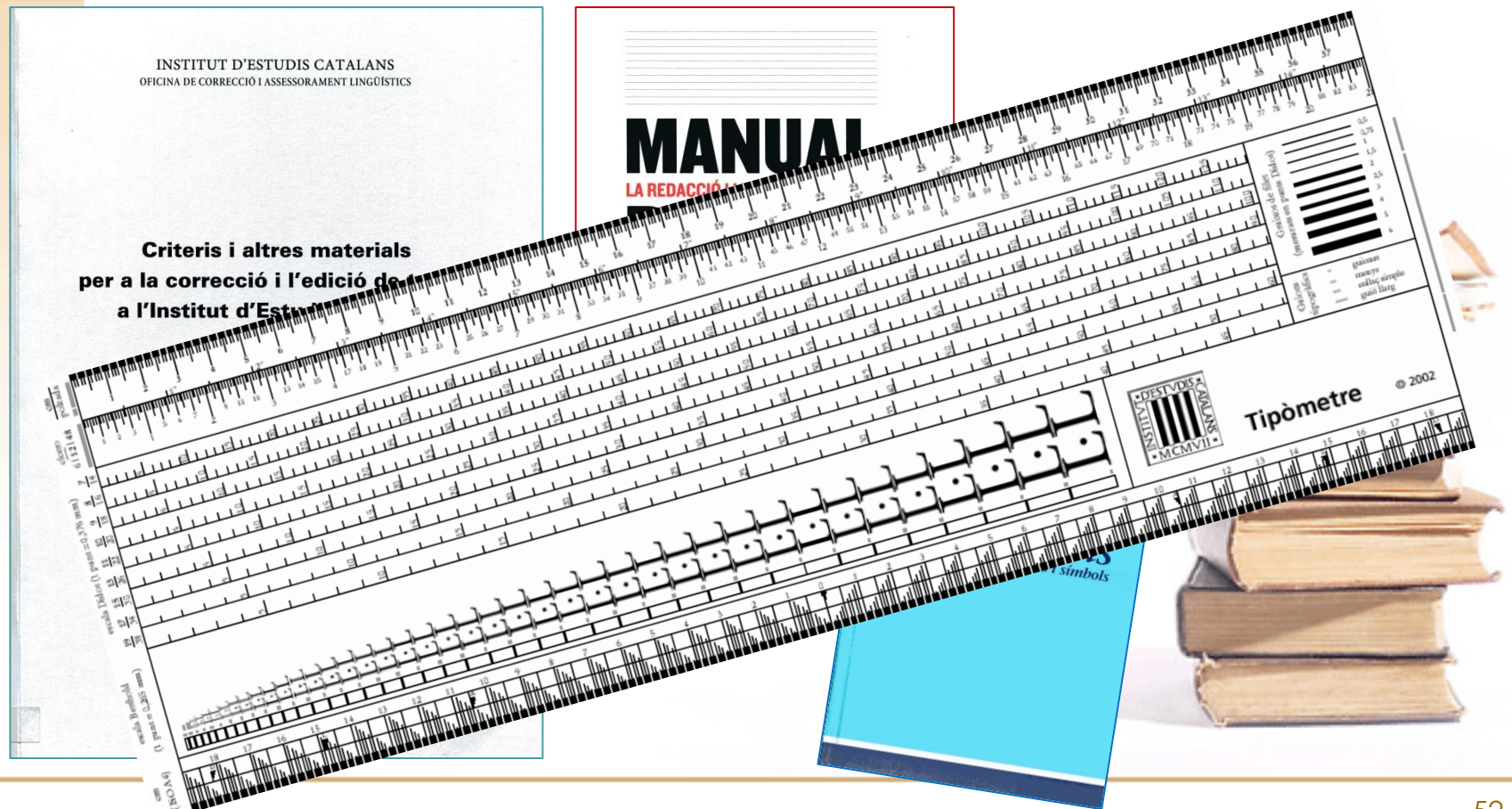
IV. Les eines emprades

- El corpus ortotipogràfic

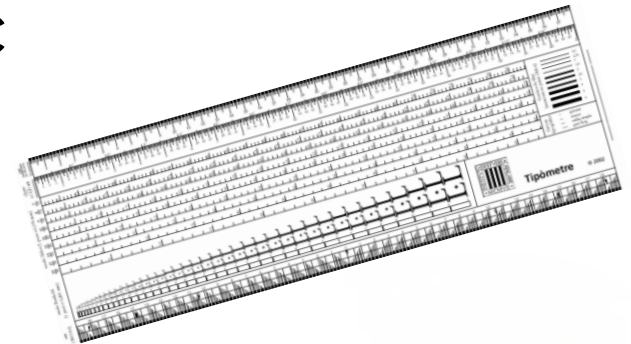
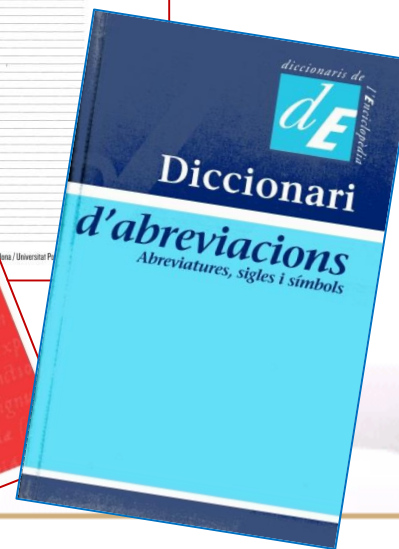
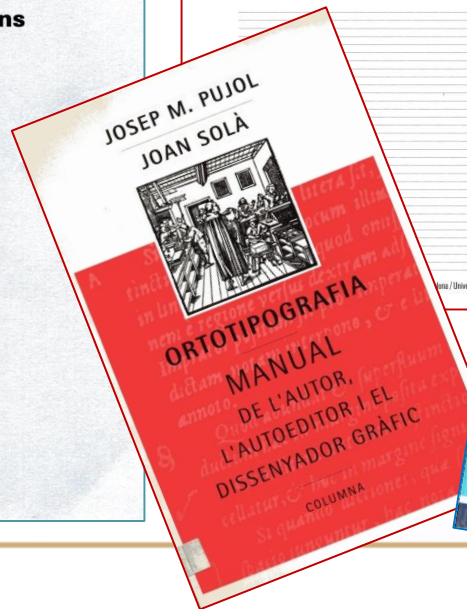
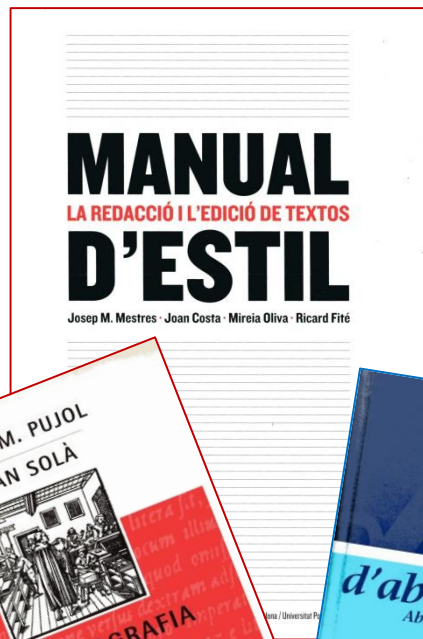
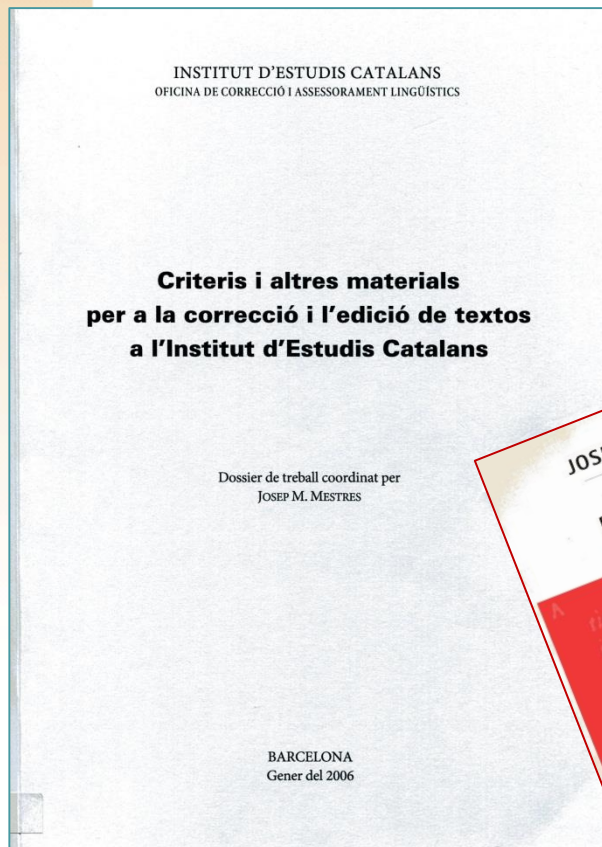
IV. Les eines emprades

- El corpus ortotipogràfic

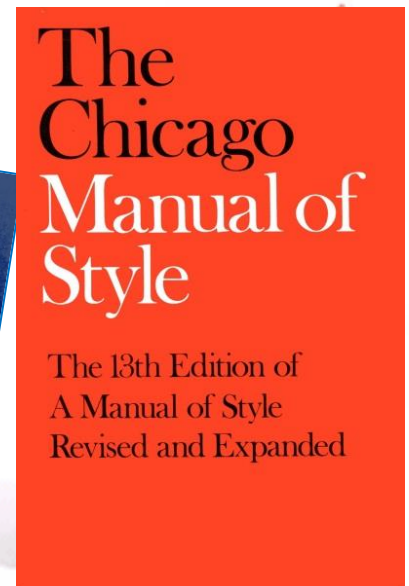
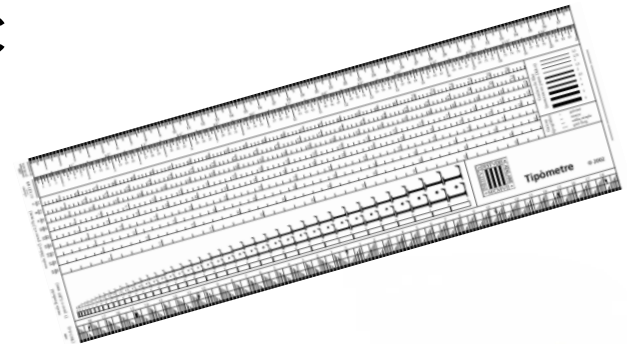
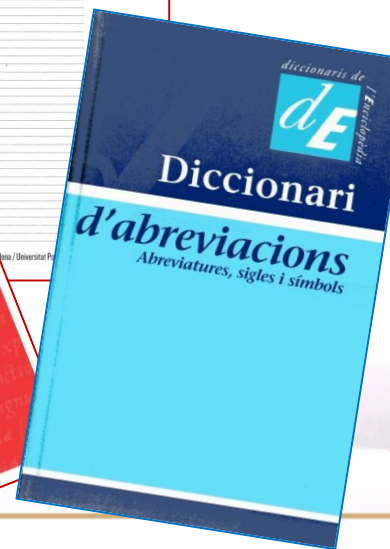
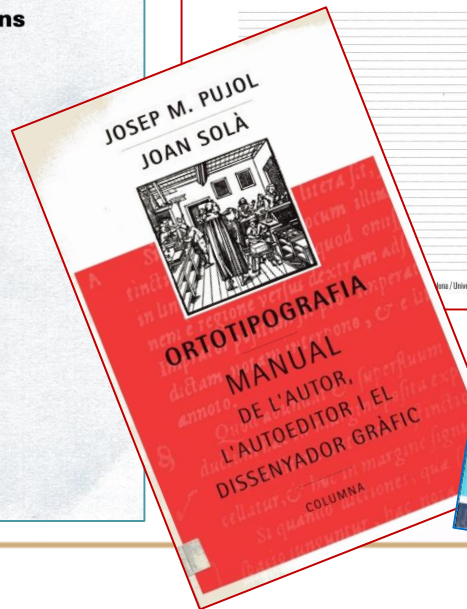
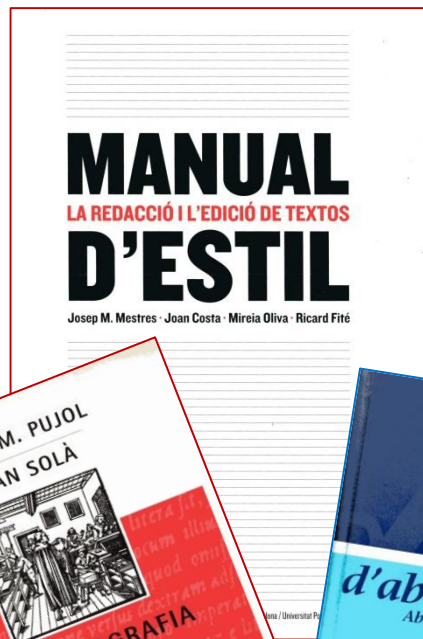
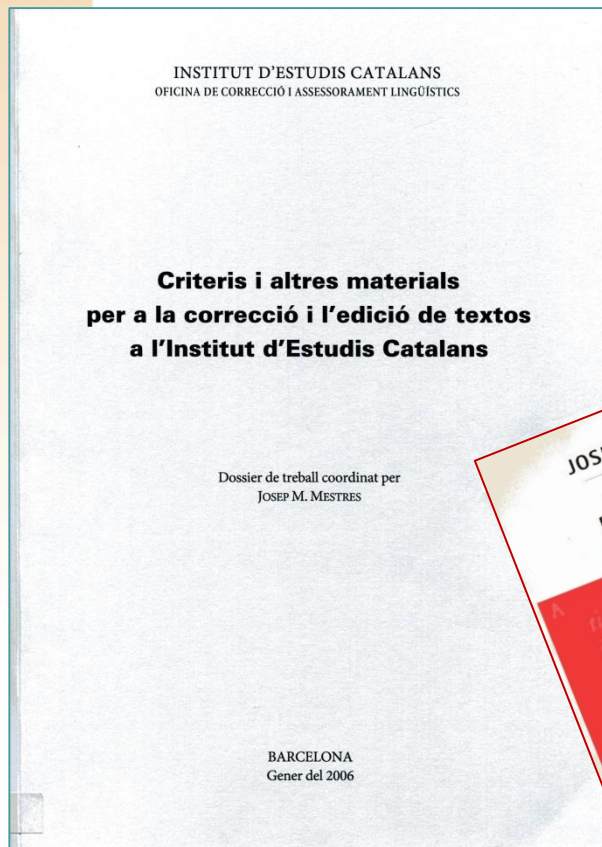
IV. Les eines emprades

- El corpus ortotipogràfic

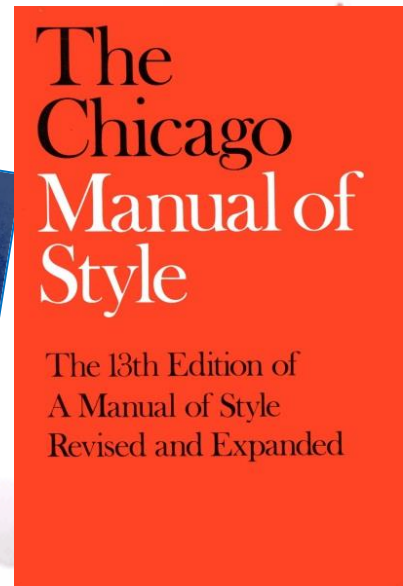
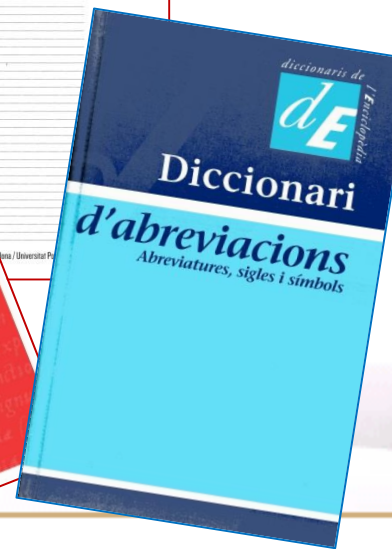
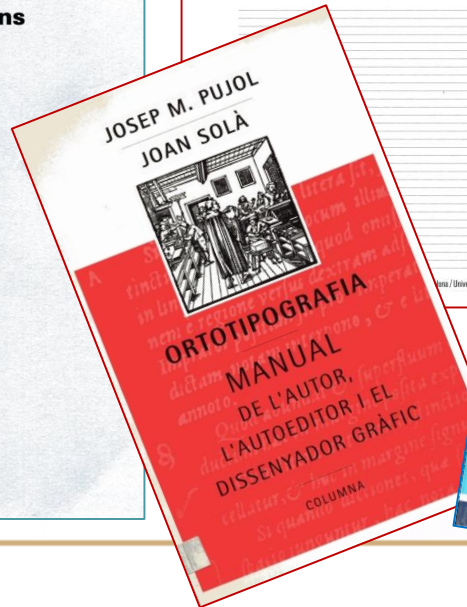
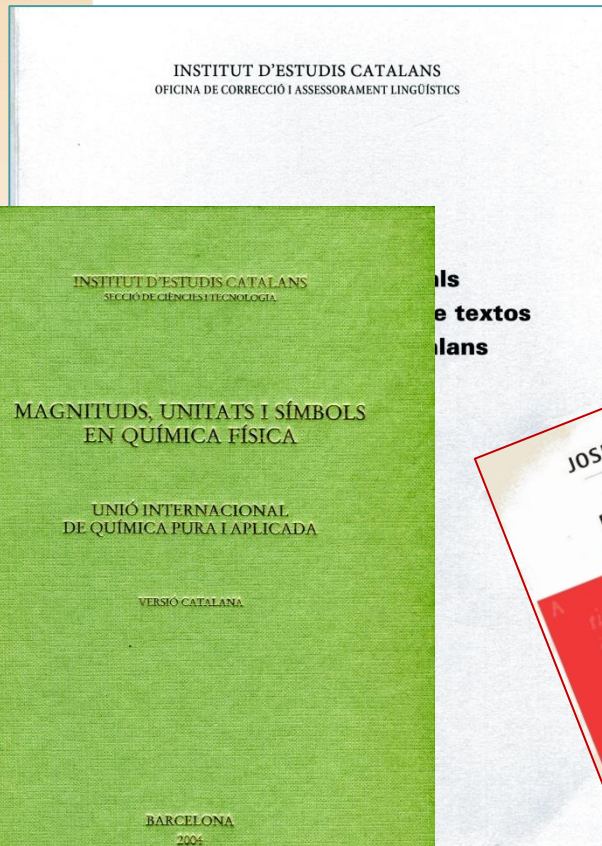
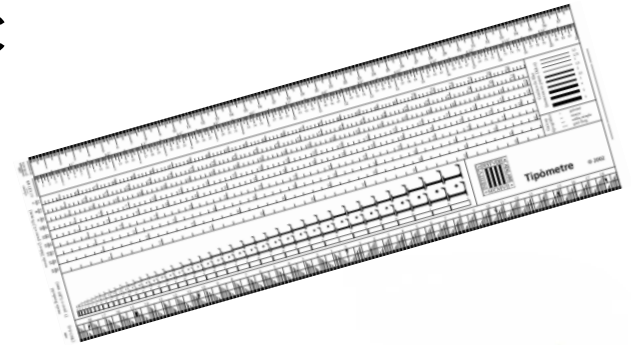
IV. Les eines emprades

- El corpus ortotipogràfic

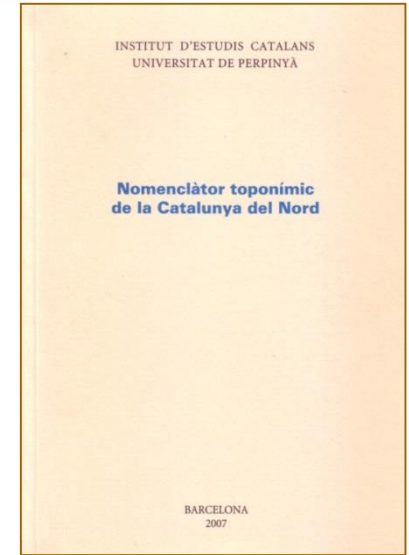
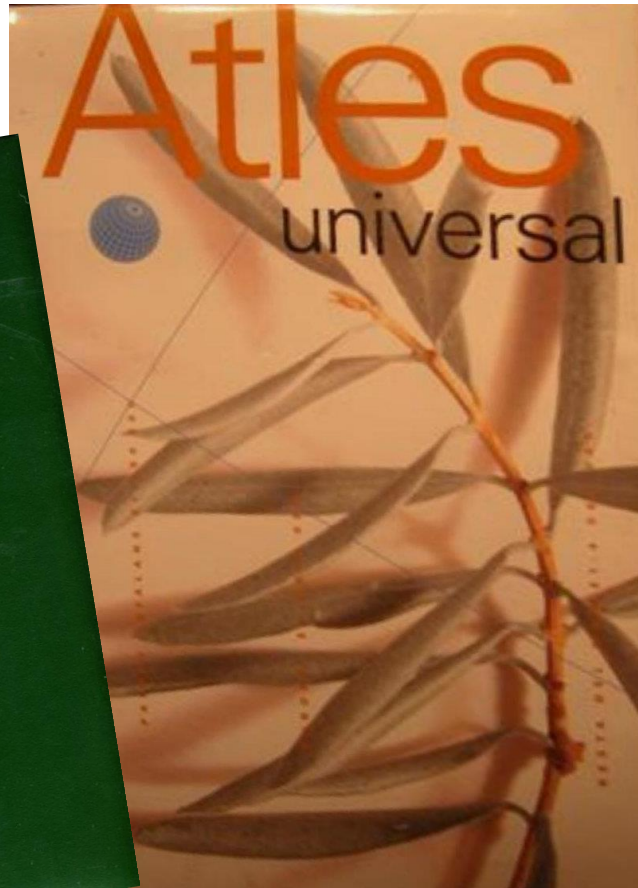
IV. Les eines emprades

- El corpus ortotipogràfic

IV. Les eines emprades

- El corpus de referència

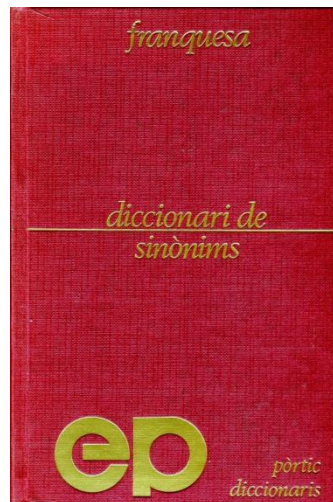
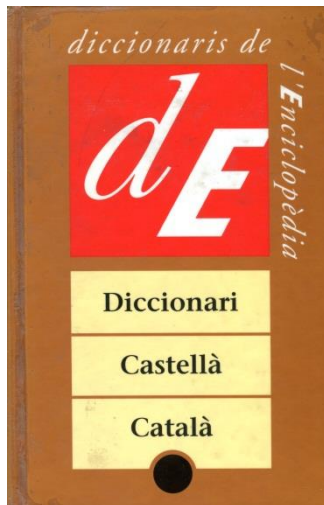
IV. Les eines emprades

- El corpus de referència

IV. Les eines emprades

- El corpus de referència

Presentació de la versió electrònica de la *Gramàtica de la llengua catalana*

- Presentació**
- Introducció general**
- Fonètica i fonologia**
 - 1. Introducció
 - 2. Les vocals
 - 3. Les consonants
 - 4. La sil·laba
 - 5. Els diftongs, els triptongs
 - 6. La distribució de diversos segments consonàntics
 - 7. Els processos de modificació de segments consonàntics
 - 8. Les categories suprasegmentals
- Morfologia flexiva**
 - 1. Introducció a la morfologia flexiva
 - 2. Les variants formals i al·lomòrfiques
 - 3. Els processos morfològics
 - 4. Les categories lèxiques gramaticals
 - 5. La dixi i les categories gramaticals
 - 6. La morfologia flexiva
 - 7. Els morfemes i els afixos
 - 8. Les oposicions del nombre
 - 9. Introducció a la flexió
 - 10. La flexió del noms (I): el gènere
 - 11. La flexió del noms (II): el nombre
 - 12. La morfologia dels personals
 - 13. La morfologia dels verbals
 - 14. La morfologia dels verbals
 - 15. Introducció a la flexió verbal
 - 16. Les categories verbals
 - 17. Els morfemes i els afixos
 - 18. Els verbs regulars
 - 19. Les formes construïdes verb auxiliar
 - 20. Els verbs irregulars
 - 21. Els models de conjugació
 - Paradigmes dels verbs
 - Llista dels verbs catalans
- Formació de mots**
 - 1. Introducció
 - 2. La derivació
 - 3. La conversió
 - 4. La composició
 - 5. Altres processos de formació de mots
 - 6. Annex: Inventari d'afixos valoratius
- Ortografia**
 - 1. Introducció
 - 2. Les lletres

1. Breu justificació

L'Institut d'Estudis Catalans ha cregut oportú exposar públicament els textos més avançats de la *Gramàtica de la llengua catalana* que es troba encara en curs d'elaboració. Es tracta de versions provisionals i, com a tals, subjectes a les revisions i modificacions que aquesta institució considerarà oportunes. Per l'esmentat caràcter provisorí d'aquests materials i per la voluntat de facilitar al màxim la interacció amb els professionals amb l'única finalitat de fer-los coneixedors dels treballs de la institució i afavorir aportacions de caràcter personal que contribueixin a millorar els textos, l'Institut d'Estudis Catalans n'ha avançat la difusió en versió electrònica.

2. Descripció tècnica

A continuació hi ha una breu descripció tècnica de la versió electrònica dels documents de la *Gramàtica de la llengua catalana* per facilitar la consulta dels textos. Els aspectes generals de l'obra que es refereixen a criteris, contingut, etc., s'exposen convenientment en la **Introducció general**.

a) Format

La versió electrònica de la *Gramàtica de la llengua catalana* consta d'una sèrie de fitxers en format de document portable (PDF) que es poden llegir a l'ordinador amb programes de lectura de documents en aquest format, com ara la versió 5.0 de l'**Adobe Acrobat Reader®**, que són de difusió gratuïta. Aquests documents són accessibles des del menú que apareix a l'esquerra de la pantalla: cada part se subdivideix en tants documents com apartats conté.

b) Estructura

La *Gramàtica de la llengua catalana* s'estructura en cinc parts i cada part se subdivideix en diversos apartats que es corresponen amb un document de consulta. A les parts esmentades cal afegir la **Introducció general**, els diversos índexs, una llista de les **abreviacions** que s'hi utilitzen i aquesta presentació a la versió electrònica. Precisament, el menú d'accés als documents que apareix a l'esquerra de la pantalla reproduceix aquesta estructura, la qual es completa en l'**Índex general** que hi ha en l'apartat d'«Índexs».

c) Consulta

La informació dels textos de la *Gramàtica de la llengua catalana* es pot consultar mitjançant el menú de l'esquerra de la pantalla, que en permet una consulta més dinàmica, o mitjançant els diversos índexs inclosos en l'apartat d'«Índexs», que en permeten una consulta més selectiva.

En tots els casos convé notar que els enllaços menen al començament de l'apartat que conté el paràgraf, la figura o el quadre en qüestió, segons l'índex d'accés, i no pas directament a la localització precisa que tenen dins de l'apartat corresponent.

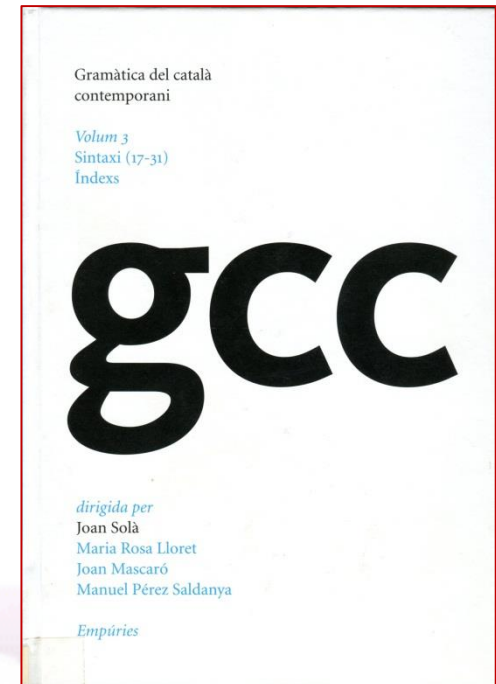
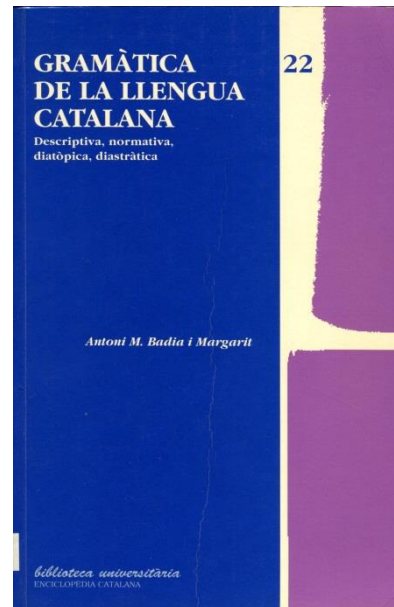
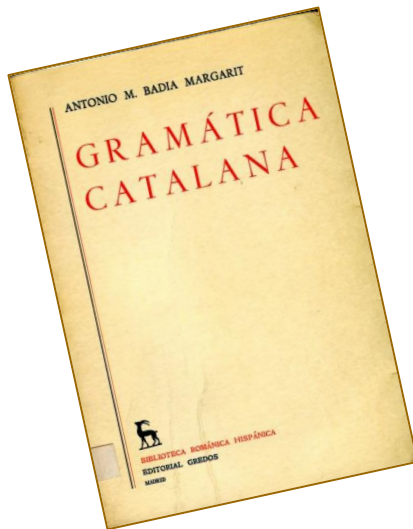
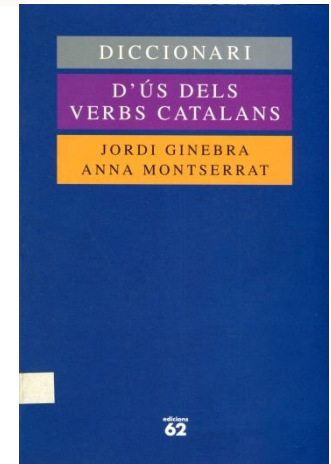
Aquests enllaços es complementen amb els que internament presenta cadascun dels documents en PDF per a cada apartat, quadre o figura que contenen, i que figuren com a punts de llibre (*bookmarks*) del document en qüestió. L'índex d'aquests enllaços es desplega a l'esquerra del document mitjançant el quart botó començant per l'esquerra de la barra d'eines immediatament superior al quadre del document en format PDF («Panell de navegació»).

Per facilitar l'orientació al llarg de la consulta, la barra d'estat del navegador que hi ha a la part inferior de la pantalla mostra el títol corresponent al document en format PDF que apareix en pantalla i s'actualitza successivament amb cada canvi de document.

Finalment, les persones que consultin aquesta gramàtica tenen la possibilitat de fer cerques concretes de mots i conceptes en el document que tenen en pantalla mitjançant el quart botó començant per la dreta de la barra d'eines immediatament superior al quadre del document en format PDF. La cerca es repeteix al llarg del document mitjançant el botó que figura a l'esquerra de l'esmentat botó. Convé advertir que les remissions que apareixen en el text no incorporen l'enllaç a l'apartat o al document corresponents i que la versió electrònica no inclou, de moment, cap índex de conceptes o de paraules.

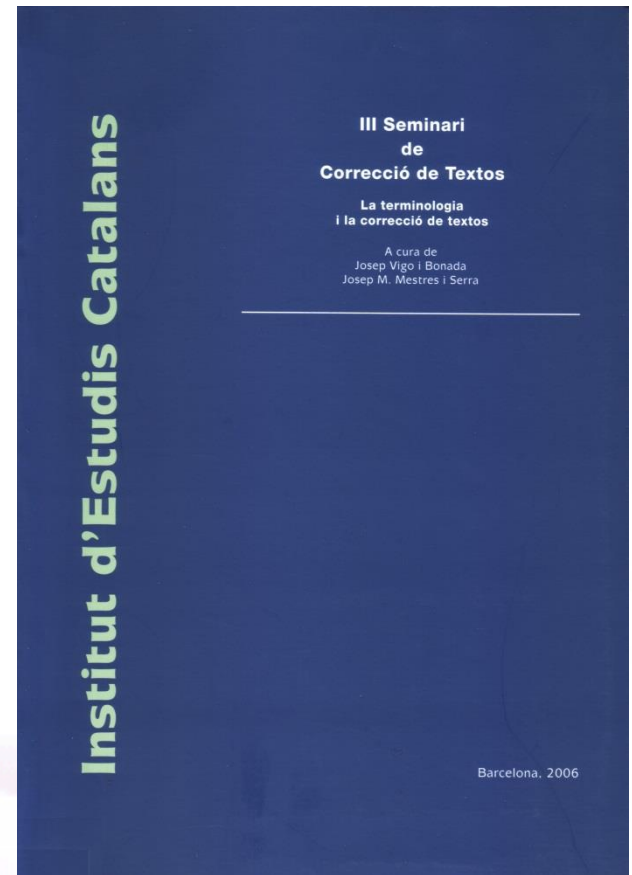
IV. Les eines emprades

- El corpus de referència

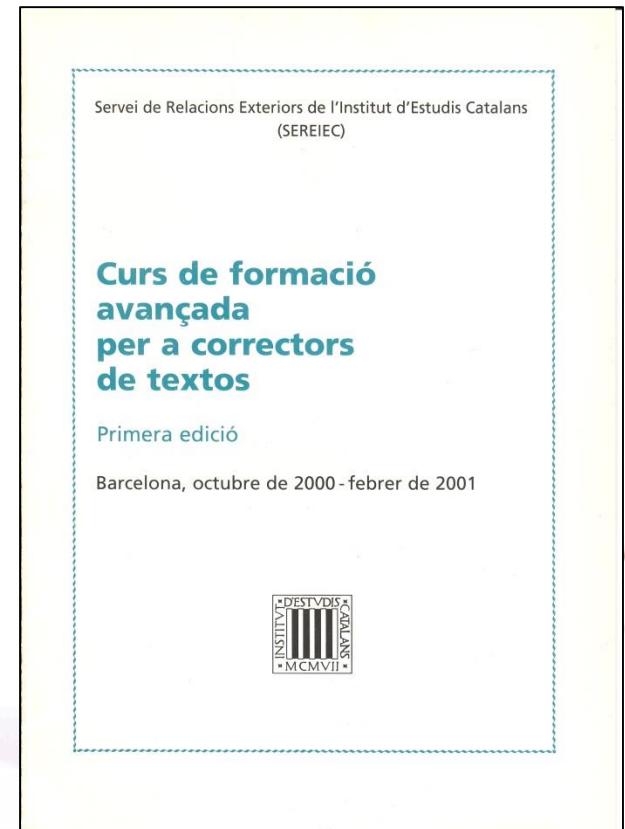
IV. Les eines emprades

- La formació continuada
 - Els seminaris
 - El **Seminari de Correcció de Textos**
(tres edicions:
1999, sense subtítol;
2002, «La qualitat de la llengua oral en els mitjans de comunicació»;
2004, «La terminologia i la correcció de textos»)

IV. Les eines emprades

- La formació continuada
 - Els cursos
 - El **Curs de formació avançada per a correctors de textos** (dues edicions: 2000-2001 i 2001-2002)
 - El **Curs de correcció avançada per a l'edició de textos científics i tècnics** (2010)

IV. Les eines emprades

- La formació continuada

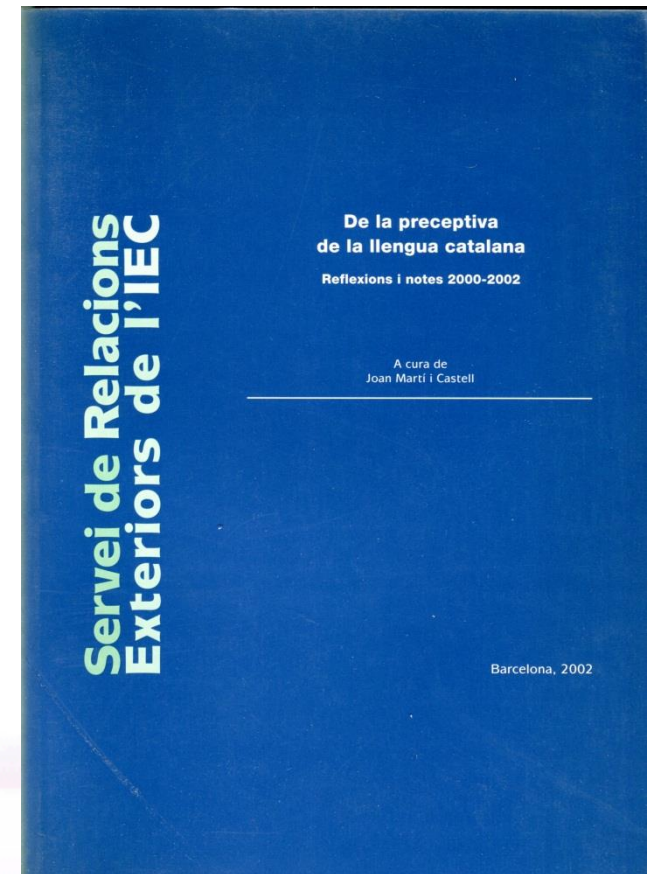

**I Curs de
correcció
avançada
per a l'edició
de textos
científics
i tècnics
(abril-juny
2010)**

[Darrere la planta,
Josep M. Mestres
i José Martínez
de Sousa]

IV. Les eines emprades

- La formació continuada
 - Els articles de divulgació:
De la preceptiva de la llengua catalana. Reflexions i notes 2000-2002
(amb articles de Joan Martí, Josep M. Mestres, Albert Soler i Roser Vernet)

IV. Les eines emprades

- La formació continuada
 - L'acolliment d'estudiants en pràctiques de grau, postgrau i màster procedents de diverses universitats i institucions:
 - **UdG** (2000)
 - **UAB** (2001-)
 - **IDEC** de la UPF (2006-)
 - **UJI** (2007-)
 - **FUE** de la UJI (2010-)

Albert
Soler

Patricia L.
Vitri

Maria
Quiles

V. Altres aspectes relacionats

- Els terminis de correcció (I)

	Urgent	No urgent
Important	Urgent i important	No urgent però important
No important	Urgent però no important	Ni urgent ni important

URGENT!

V. Altres aspectes relacionats

- Els terminis de correcció (II)

	Urgent	No urgent
Important	Urgent i important	No urgent però important
No important	Urgent però no important	Ni urgent ni important

V. Altres aspectes relacionats

- Els terminis i els costos de la correcció relacionats (I)

Obres publicades per l'IEC entre 1907 i 2007 (per dècades)

<i>Data</i>		<i>Nombre de publicacions</i>			
<i>Dècada</i>	<i>Any</i>	<i>Valor absolut</i>	<i>% mensual</i>		
1907-1909		54	0,5		
1910-1919		232	1,9		
1920-1929		217	1,8		
1930-1939		187	1,6		
1940-1949		23	0,2		
1950-1959		62	0,5		
1960-1969		67	0,6		
1970-1979		133	1,1		
1980-1989		471	3,9		
1990-1999		924	7,7		
	1990	64	5,3		
	1991	75	6,3		
	1992	64	5,3		
	1993	98	8,2		
	1994	78	6,5		
	1995	91	7,6		
	1996	89	7,4		
	1997	127	10,6		
	1998	120	10,0		
	1999	118	9,8		
2000-2007		972	10,1		
	2000	132	11,0		
	2001	131	10,9		
	2002	107	8,9		
	2003	107	8,9		
	2004	116	9,7		
	2005	120	10,0		
	2006	129	10,8		
	2007	130	10,8		
Totals		3.342	1.896	2,7	8,8

V. Altres aspectes relacionats

- Els terminis i els costos de la correcció relacionats (II)

Les incidències més habituals que es donen en el procés d'edició i que provoquen endarreriments o noves revisions (amb un possible augment de cost) són:

- 1) Que l'original no arribi complet al Servei de Correcció, o bé que aparentment arribi complet però que s'hi afegixin materials posteriorment.
- 2) Que el text imprès i el text que hi ha als fitxers informàtics no coincideixin exactament (incidència que es dona més sovint que no podria semblar a primera vista).
- 3) Que els autors facin modificacions o afegitons a mig procés d'edició.
- 4) Que es canviï el nombre o la disposició de les figures i les taules a mig procés d'edició.

La continuació (2007-)

Servei de Correcció Lingüística (2007-2008)

[Carles Miralles
i Solà (director)]

Josep M. Mestres
(cap)

Anna Mujal
(correctora)

Laia Campamà
(correctora)

Albert Soler
(corrector
fins al 30.9.2008)

La continuació (2007-)

Servei Editorial

- Francesc Albar i Fonte (cap)
- **Sílvia López i Caballer** (responsable de la Unitat de Correcció)
Núria Roma i Peix (correctora)
Marta Fabregat i Marco (correctora)
- Antoni Escolà i Banqué (producció)
- Manuel Pascual i Rodríguez (distribució)
Enkeleda Xhelo Çomo (botiga)
Jaume Nogueroles i Segura (magatzem)
Omar Costa i Liébana (magatzem)

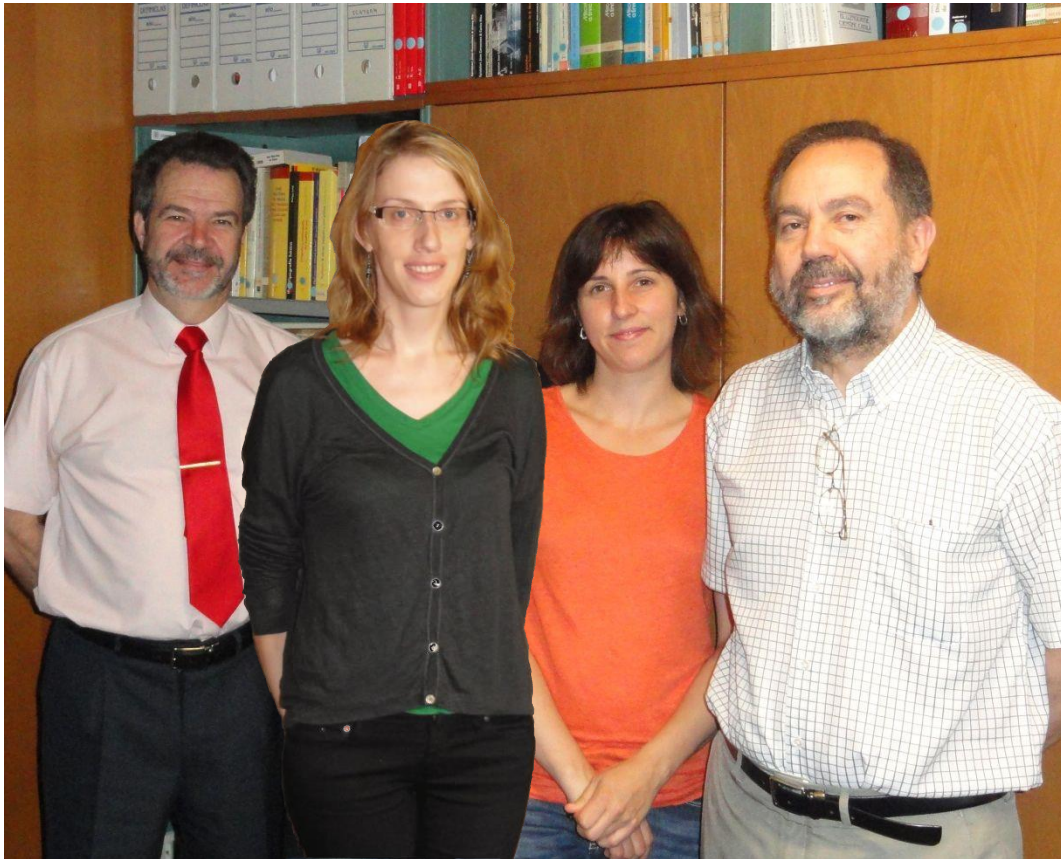
La continuació (2007-)

Oficina d'Assessorament Lingüístic de la Secció Filològica

- Isidor Marí i Mayans (director)
- **Laia Castanyer i Teixidor** (assessora lingüística)

El Servei de Correcció Lingüística ara (2013)

**Brauli Montoya
Abat** (director)

Josep M. Mestres
(cap)

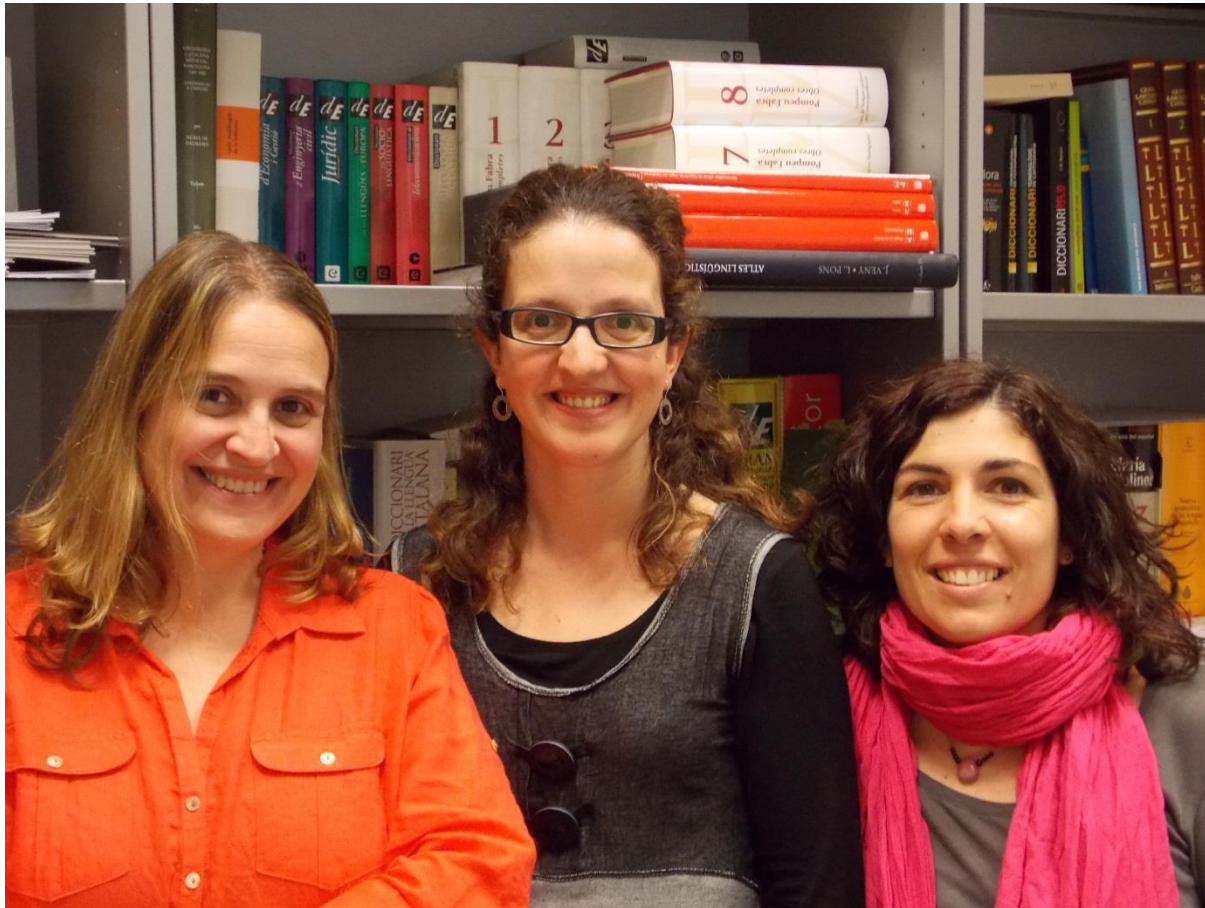
Laia Campamà
(correctora)

Núria Florit
(correctora)

El Servei Editorial ara (2013)

- Montserrat Torras i Conangla (cap)
- **Sílvia López i Caballer** (responsable de la Unitat de Correcció)
Núria Roma i Peix (correctora)
Mar Pongiluppi i Gomila (correctora)
- Antoni Escolà i Banqué (producció)
- Manuel Pascual i Rodríguez (distribució)
Enkeleda Xhelo Çomo (ed. rev. científiques)
Fàtima Duarte i Ortega (botiga)
Albert Clavero i Arnau (botiga i magatzem)
Omar Costa i Liébana (magatzem)

La Unitat de Correcció del Servei Editorial ara (2013)

**Sílvia
López**
(responsable)

**Núria
Roma**
(correctora)

**Mar
Pongiluppi**
(correctora)

(22.4.2013)

Agraïments i suport:

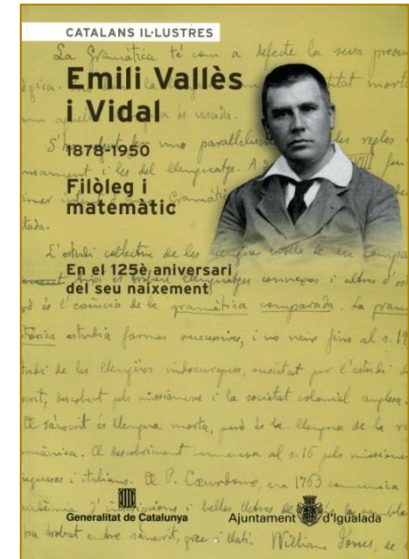
Xavier Pedraza i Jordana, per fotografies i per l'obra *Emili Vallès i Vidal (1878-1950). Filòleg i matemàtic*. En el 125è aniversari del seu naixement

Arxiu de l'Institut d'Estudis Catalans, per la reproducció dels escuts històrics de l'IEC

A

**Associació Promotora
de la Llengua Catalana (APLEC)**

Carme Kellner Galmés

Moltes gràcies
per la vostra
atenció!

